

SVEA HOVRÄTT
Patent- och
marknadsöverdomstolen
Rotel 020112

DOM
2022-02-01
Stockholm

Mål nr
PMT 13853-20

Sid 1 (19)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Patent- och marknadsdomstolens dom 2020-11-06 i mål nr PMT 4660-19, PMT 4663-19 och PMT 4664-19, se bilaga A

PARTER

Klagande

NC Nordic Care AB, 556249-9177
Box 30
573 21 Tranås

Ombud: Advokaterna Jerker Kjellander och Lisa Bourghardt
Advokatfirman Vinge KB
Box 4255
203 13 Malmö

Motparter

1. Input Interiör Skaraborg Aktiebolag, 556122-9484
Fältspatsgatan 2
421 30 Västra Frölunda

2. Input Interiör Sweden Aktiebolag, 556330-9201
Fältspatsgatan 2
421 30 Västra Frölunda

Ombud för 1 och 2: Advokaterna Jörgen Larsson och Erik Ullberg
Wistrand Advokatbyrå Göteborg KB
Box 11920
404 39 Göteborg

3. Signera of Sweden AB, 556672-6344
Ekagatan 3
666 31 Bengtsfors

Ombud: Advokaten Niclas Lindblad
Advokatfirman Morris AB
Box 3442
103 69 Stockholm

SAKEN

Upphovsrättsintrång

Dok.Id 1760354

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 00 E-post: svea.hovratt@dom.se www.patentochmarknadsoverdomstolen.se		måndag – fredag 09:00–16:30

DOMSLUT

1. Patent- och marknadsöverdomstolen fastställer punkten 1 i Patent- och marknadsdomstolens domslut.
2. Med ändring av punkten 2 i Patent- och marknadsdomstolens domslut förpliktar Patent- och marknadsöverdomstolen NC Nordic Care AB att ersätta Input Interiör Skaraborg Aktiebolag för rättegångskostnader i Patent- och marknadsdomstolen med 1 213 991 kr, varav 1 000 000 kr avser ombudsarvode, samt ränta på det förstnämnda beloppet enligt 6 § räntelagen från den 6 november 2020 till dess betalning sker.
3. Med ändring av punkten 3 i Patent- och marknadsdomstolens domslut förpliktar Patent- och marknadsöverdomstolen NC Nordic Care AB att ersätta Input Interiör Sweden Aktiebolag för rättegångskostnader i Patent- och marknadsdomstolen med 1 213 991 kr, varav 1 000 000 kr avser ombudsarvode, samt ränta på det förstnämnda beloppet enligt 6 § räntelagen från den 6 november 2020 till dess betalning sker.
4. Med ändring av punkten 4 i Patent- och marknadsdomstolens domslut förpliktar Patent- och marknadsöverdomstolen NC Nordic Care AB att ersätta Signera of Sweden AB för rättegångskostnader i Patent- och marknadsdomstolen med 675 520 kr, varav 405 520 kr avser ombudsarvode, samt ränta på det förstnämnda beloppet enligt 6 § räntelagen från den 6 november 2020 till dess betalning sker.
5. NC Nordic Care AB ska ersätta Input Interiör Skaraborg AB för rättegångskostnader i Patent- och marknadsöverdomstolen med 452 010 kr, varav 400 000 kr avser ombudsarvode, samt ränta på det förstnämnda beloppet enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom till dess betalning sker.
6. NC Nordic Care AB ska ersätta Input Interiör Sweden AB för rättegångskostnader i Patent- och marknadsöverdomstolen med 452 010 kr,

varav 400 000 kr avser ombudsarvode, samt ränta på det förstnämnda beloppet enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom till dess betalning sker.

7. NC Nordic Care AB ska ersätta Signera of Sweden AB för rättegångskostnader i Patent- och marknadsöverdomstolen med 229 365 kr, varav 129 200 kr avser ombudsarvode, samt ränta på det förstnämnda beloppet enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom till dess betalning sker.
 8. Vad Patent- och marknadsdomstolen har förordnat om sekretess (domslutet punkten 5) ska fortsatt gälla.
 9. Sekretess ska fortsätta gälla enligt 36 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för uppgifter om inköps- och försäljningspriser (aktbil. 40 s. 44 och 45) och uppgift om stolskonstruktion (bilderna i Patent- och marknadsdomstolens mål nr PMT 4660-19 aktbil 47 s. 7 och 8 samt Patent- och marknadsöverdomstolens aktbil. 41 s. 13 och 14 Bild på rygg), vilka lagts fram vid huvudförhandling inom stängda dörrar i Patent- och marknadsöverdomstolen.
-

Innehåll

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING.....	5
PARTERNAS TALAN I PATENT- OCH MARKNADSÖVERDOMSTOLEN	5
Nordic Care	5
Motparterna	6
UTREDNINGEN I PATENT- OCH MARKNADSÖVERDOMSTOLEN.....	6
DOMSKÄL.....	6
Rättsliga utgångspunkter	6
Jackie-stolen skyddas av upphovsrätt	6
Sundal-stolen gör inte intrång.....	7
Rättegångskostnader	9
Rättegångskostnaderna i Patent- och marknadsdomstolen.....	9
Rättegångskostnaderna i Patent- och marknadsöverdomstolen.....	11
Sekretess.....	12
Överklagande.....	13
SKILJAKTIG MENING	14

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

NC Nordic Care AB (Nordic Care) har yrkat att Patent- och marknadsöverdomstolen ska bifalla Nordic Cares vid Patent- och marknadsdomstolen framställda yrkanden mot Input Interiör Skaraborg Aktiebolag, Input Interiör Sweden Aktiebolag (Inputbolagen) och Signera of Sweden AB (Signera; de tre sistnämnda bolagen i fortsättningen gemensamt benämnda motparterna), dock med undantag för yrkande 5 om ersättning för ytterligare skada som har frånfallits. Nordic Care har även yrkat att Patent- och marknadsöverdomstolen ska befria Nordic Care från att ersätta motparternas rättegångskostnader i Patent- och marknadsdomstolen och istället förplikta dem att ersätta Nordic Cares rättegångskostnader i underinstansen med där yrkade belopp.

Motparterna har motsatt sig att Patent- och marknadsdomstolens dom ändras.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Patent- och marknadsöverdomstolen.

PARTERNAS TALAN I PATENT- OCH MARKNADSÖVERDOMSTOLEN

Parterna har åberopat samma grunder och utvecklat sin talan på i huvudsak samma sätt som i Patent- och marknadsdomstolen, dock med följande justeringar.

Nordic Care

Nordic Care har frånfallit yrkandet om ersättning för ytterligare skada och följaktligen även de grunder som gjordes gällande i den delen (jfr Patent- och marknadsdomstolens dom s. 9).

Nordic Care har vidare gjort gällande att i enlighet med vad som anförts om stolarnas likheter och kronologin för när de skapades måste Samir Saba ha utgått från Jackie-stolen vid framtagandet av Sundal-stolen. Sundal-stolen kan dock inte anses ha omvandlat Jackie-stolen i sådan utsträckning att den ska anses utgöra ett nytt och självständigt verk, utan är en beroende bearbetning av Jackie-stolen, jfr 4 § första

respektive andra stycket lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk (upphovsrättslagen).

Motparterna

Vad gäller resonemanget om att Sundal-stolen skulle utgöra en beroende bearbetning av Jackie-stolen gör sig samma överväganden gällande som de som anförts till grund för bestridande av att intrång föreligger. Sundal-stolen är skapad oberoende av Jackie-stolen och är varken någon efterbildning eller bearbetning av Jackie-stolen.

UTREDNINGEN I PATENT- OCH MARKNADSÖVERDOMSTOLEN

Parterna har lagt fram samma bevisning i Patent- och marknadsöverdomstolen som i Patent- och marknadsdomstolen.

DOMSKÄL

Rättsliga utgångspunkter

Patent- och marknadsöverdomstolen ansluter sig till de rättsliga utgångspunkter som redovisats i Patent- och marknadsdomstolens dom med avseende på upphovsrättslagen och unionsrätten (s. 16 f.).

Jackie-stolen skyddas av upphovsrätt

Utredningen ger stöd för att Peter Andersson, oaktat de funktionella krav som ställs på en stol som ska användas i vårdmiljö, har haft utrymme för fria och kreativa val. Att så har varit fallet framgår av Peter Anderssons egna uppgifter men även av vad som framkommit vid förhören med partssakkunniga Eva Nyberg och Nina Jobs, vilka båda har utbildning och omfattande erfarenhet av formgivning av möbler för bl.a. vård- och omsorgsverksamhet. Eva Nyberg har redogjort för hur de funktionella kraven ändå lämnade utrymme för Peter Andersson att göra egna formmässiga överväganden. Enligt Nina Jobs har formgivaren ett kreativt utrymme och stor möjlighet att skapa sitt unika uttryck, så också vid formgivning av möbler för vårdmiljöer.

Att Peter Andersson har utnyttjat det utrymme för fria och kreativa val som fanns vid sin utformning av Jackie-stolen framgår av de uppgifter han själv har lämnat, som finns redovisade i Patent- och marknadsdomstolens dom (s. 18). Uppgifterna får stöd av vad som framkommit vid den syn av Jackie-stolen som genomförts i Patent- och marknadsöverdomstolen, och vinner ytterligare stöd av de partssakkunnigas bedömning av Jackie-stolen.

Sammanfattningsvis bedömer Patent- och marknadsöverdomstolen att Jackie-stolen återspeglar Peter Anderssons personlighet genom att ge uttryck för hans fria och kreativa val. Liksom Patent- och marknadsdomstolen finner därför Patent- och marknadsöverdomstolen att Jackie-stolen åtnjuter upphovsrättsligt skydd.

Sundal-stolen gör inte intrång

Patent- och marknadsöverdomstolen övergår härfter till att pröva om Sundal-stolen gör intrång i Jackie-stolens upphovsrättsliga skydd.

Vad gäller frågan om ett verks skydd har EU-domstolen uttalat att när ett alster uppfyller förutsättningarna för att utgöra ett verk ska alstret vara upphovsrättsligt skyddat. I det sammanhanget har EU-domstolen påpekat att omfattningen av skyddet inte är beroende av den grad av kreativ frihet som dess upphovsman har haft och det är således inte svagare än det skydd som ges alla andra verk. (Se mål C-683/17, Cofemel, EU:C:2019:721, punkten 35.)

Av detta följer, enligt Patent- och marknadsöverdomstolen, att det upphovsrättsliga skyddet för ett alster av brukskonst som utgör ett verk inte är svagare än det skydd som ges verk av andra slag; skyddet ska i grunden vara detsamma för alla slags verk. Den omständigheten att variationsutrymmet – eller utrymmet för kreativa val – kan vara mer begränsat vid utformningen av ett alster av brukskonst ska således inte i sig leda till att verkets upphovsrättsliga skydd påverkas.

Att det upphovsrättsliga skyddet för ett alster av brukskonst alltså i grunden ska vara detsamma som för andra slags verk innebär dock, enligt Patent- och marknadsöverdomstolen, inte att det enskilda verkets originalitet saknar betydelse vid en intrångsbedömning. Oberoende av vad det är fråga om för slags verk måste i varje enskilt fall bedömas hur vidsträckt skydd ett verk har och om ett påstått intrångsgörande alster är så pass likt verket att det faller inom dess skyddsomfång. Ett mer originellt verk erhåller i det enskilda fallet, i likhetshänseende, vid en jämförelse med ett påstått intrångsobjekt, ett mer omfattande skyddsomfång än ett mindre originellt verk. Det anförda innebär att skyddsomfånget för varje enskilt verk – oberoende av om det utgör ett alster av brukskonst eller annat slags verk – kan sägas vara beroende av verkets originalitet (se t.ex. NJA 1994 s. 74; se även t.ex. Levin och Hellstadius, Lärobok i immaterialrätt, JUNO version 12, avsnitt II.F.3.D. Brukskonst och arkitektur m.m., och Wessman m.fl. Immaterialrättens struktur, JUNO version 1, avsnitt 2.2.4. Upphovsrättens omfång).

I detta fall är det fråga om två karmstolar som är utformade för att fungera i vård- och omsorgsmiljö och för att uppfylla särskilda funktionella krav. Av utredningen har framkommit att det förekommit karmstolar med liknande utseenden som båda dessa stolar. Det är också ostridigt att Jackie-stolen utformats efter inspiration från tidigare karmstolars utseenden och detaljer.

Vid en jämförelse mellan de i målet aktuella stolarna uppvisar de sett från vissa vinklar likheter. Till exempel ser stolarna relativt lika varandra ut sedda rakt framifrån och rakt från sidan. Det finns även detaljer på de båda stolarna som uppvisar likheter, t.ex. de läderstroppar med vilka ryggdynan fästs på stolarnas baksida.

Enligt Patent- och marknadsöverdomstolen blir det däremot vid en granskning från andra vinklar och på närmare håll tydligt att stolarnas övergripande utseenden skiljer sig åt. Särskilt framträdande är det – vilket också parternas sakkunniga Torsten Hild och delvis även Nina Jobs varit inne på – att stolarna är formgivna med utgångspunkt i skilda formspråk. Medan Jackie-stolen har en vad som kallats additiv design, där stolen är uppbyggd med många och separat synliga delar, uppvisar Sundal-stolen en

mer integrerad och sammanhållen formgivning, i vilka de enskilda delarna i stolen inte är lika framträdande. Dessa skilda formspråk medför att Jackie-stolen med dess tydligt ihopsatta komponenter ger ett annat intryck än det som Sundal-stolen förmedlar. Till detta kommer, som Patent- och marknadsdomstolen redovisat, att utformningen av stolarnas beståndsdelar skiljer sig åt på flera sätt. Härvid kan särskilt framhållas att stolarnas armstöd, som är närmast dominerande i båda stolarnas formgivning, är både utformade och förankrade i respektive stol på vitt skilda sätt.

Enligt Patent- och marknadsöverdomstolen leder det anförda till att Sundal-stolen ger ett helhetsintryck som skiljer sig från Jackie-stolens i sådan grad att Sundal-stolen inte faller inom Jackie-stolens upphovsrättsliga skydd. Vid detta förhållande kan Sundal-stolen inte heller utgöra en beroende bearbetning av Jackie-stolen. Sundal-stolen gör därmed inte intrång i Jackie-stolens upphovsrätt. Patent- och marknadsdomstolens domslut ska därför fastställas i huvudsaken.

Rättegångskostnader

Nordic Care ska som förlorande part ersätta motparternas rättegångskostnader i båda instanserna. Patent- och marknadsöverdomstolen prövar i det följande rättegångskostnadsanspråken.

Rättegångskostnaderna i Patent- och marknadsdomstolen

Inputbolagen yrkade i Patent- och marknadsdomstolen ersättning med sammanlagt 2 822 983 kr, varav 2 395 000 kr avsåg ombudsarvode, 250 000 kr Inputbolagens eget arbete, 120 000 kr kostnad för rättsutlåtande och resterande för övriga utlägg. Bolagen förklarade att beloppen var exklusive mervärdesskatt och begärde att fördelning skulle ske med hälften var mellan dem.

Signera yrkade i Patent- och marknadsdomstolen ersättning med 969 520 kr, varav 405 520 kr avsåg ombudsarvode och 564 000 kr eget arbete. Det egna arbetet fördelade sig enligt Signera på två poster. Den första – 384 000 kr – var 256 timmar med en genomsnittlig timkostnad om 1 500 kronor exklusive mervärdesskatt avseende

genomgång av motparten åberopad bevisning, arbete i samband med inlagor under den skriftliga handläggningen samt förberedelse inför och inställelse till huvudförhandling. Den andra – 180 000 kr – var 60 timmar med en genomsnittlig timkostnad om 3 000 kr exklusive mervärdesskatt för bevisinsamling och utredningar om bl.a. prior art.

Signera har motiverat detta med att bolaget har haft begränsade ekonomiska förutsättningar att anlita ombud och har tvingats dra ned sin produktion och i princip upphöra med allt försäljningsarbete för att istället arbeta med rättegången. Den högre genomsnittliga timkostnaden för det egna arbetet utgör enligt bolaget skäligt vederlag för den ekonomiska uppoffringen.

Nordic Care överlämnade till rätten att bedöma skäligheten av den yrkade ersättningen för ombudsarvode, eget arbete och rättsutlåtande.

Målen i Patent- och marknadsdomstolen inleddes i april 2019 och pågick under drygt ett och ett halvt år. I målen förekom prövning av yrkanden om interimistiska vitesförbud, en begäran om mellandom från Nordic Cares sida som avslogs, en muntlig förberedelse samt en hel del skriftväxling. Huvudförhandlingen pågick i två och en halv dag.

Beträffande kostnaderna för Inputbolagens eget arbete och rättsutlåtandet gör Patent- och marknadsöverdomstolen samma bedömning som Patent- och marknadsdomstolen.

Däremot anser Patent- och marknadsöverdomstolen, även med beaktande av att de interimistiska yrkandena och begäran om mellandom har varit kostnadsdrivande, att Inputbolagens yrkande om ersättning för ombudsarvode överstiger vad som kan anses skäligen påkallat för tillvaratagande av deras rätt i målen. De frågor som Inputbolagen har haft att förhålla sig till har i allt väsentligt varit desamma för båda bolagen. De får anses tillgodosedda med en ersättning om en miljon kr vardera. Patent- och marknadsdomstolens dom ska därför ändras i dessa delar.

Beträffande Signeras yrkande om ersättning för ombudsarvode konstaterar Patent- och marknadsöverdomstolen att Signeras yttranden i underinstansen i huvudsak har bestått

i att bolaget har hänvisat till vad som anförts av Inputbolagen. Signeras ombud har dock haft att gå igenom all skriftväxling från Nordic Care, samordna svaren med Inputbolagens, delta vid muntlig förberedelse och huvudförhandling och löpande stämma av information och åtgärder med Signera. Det yrkade ombudsarvode får mot den bakgrunden anses skäligen påkallat för tillvaratagande av Signeras rätt.

Vad slutligen gäller Signeras yrkande om ersättning för eget arbete bedömer Patent- och marknadsöverdomstolen att det yrkade beloppet är väl högt. Även med beaktande av att det får anses ha varit motiverat för Signera att lägga ner ett betydande eget arbete framstår den nedlagda tiden inte som försvarlig. Flera av åtgärderna avser sådant som inte är ersättningsgillt som eget arbete. Sammantaget får Signera anses tillgodosett med ersättning för eget arbete med 180 timmar om 1 500 kr per timme, eller 270 000 kr. Patent- och marknadsdomstolens dom ska därför ändras i denna del.

Rättegångskostnaderna i Patent- och marknadsöverdomstolen

Inputbolagen har i Patent- och marknadsöverdomstolen yrkat ersättning för rättegångskostnader med 1 104 020 kr, varav 980 000 kr för ombudsarvode, 100 000 kr för eget arbete och resterande för olika utlägg. Bolagen har förklarat att beloppen är exklusive mervärdesskatt och har begärt att fördelning ska ske med hälften var mellan dem. Nordic Care har vitsordat utläggmen men överlämnat frågan om skäligheten i övrigt till överdomstolen.

Signera har i Patent- och marknadsöverdomstolen yrkat ersättning för rättegångskostnader med 280 365 kr, varav 129 200 kr för ombudsarvode, 141 000 kr för eget arbete, 5 165 för utlägg i samband med huvudförhandlingen och 5 000 kr i kostnad för att Samir Saba tagit ledigt i tre dagar. Nordic Care har vitsordat ombudsarvode liksom utläggmen men överlämnat frågan om skäligheten i övrigt till överdomstolen.

Målet har handlagts i drygt ett års tid i Patent- och marknadsöverdomstolen och har förutom frågan om prövningstillstånd innefattat avgörande av en preliminärfråga om ny omständighet, viss skriftväxling och en tvådagars huvudförhandling. Inputbolagen

har gett in en svarsskrift och en kompletterande svarsskrift. Bolagens kostnadsanspråk framstår därför som höga. De får anses tillgodosedda med en ersättning om 400 000 kr vardera för ombudsarvode och 40 000 kr vardera för eget arbete.

Vad gäller Signeras yrkande om ersättning för rättegångskostnader är endast bolagets anspråk på ersättning för eget arbete, samt ersättning för att Samir Saba tagit ledigt, tvistiga.

Patent- och marknadsöverdomstolen anser att kostnaden för att Samir Saba tagit ledigt är ersättningsgill.

Vid prövningen av Signeras anspråk på ersättning för eget arbete måste beaktas att ombudet lagt ned 34 timmars arbete och att bolagets arbete, som enligt uppgift uppgår till 94 timmar, har skett vid sidan av det. Enligt Patent- och marknadsöverdomstolen kan en stor del av det arbete som utförts av parten själv och som det yrkats ersättning för inte anses ha varit nödvändigt för tillvaratagandet av partens rätt. Signera får anses tillgodosett med ersättning för 60 timmars arbete, eller 90 000 kr.

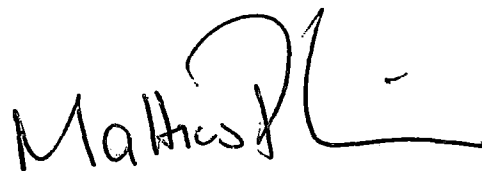
Sekretess

Vad Patent- och marknadsdomstolen har förordnat om sekretess ska bestå.

Motsvarande uppgifter har lagts fram inom stängda dörrar vid huvudförhandlingen i Patent- och marknadsöverdomstolen. Vidare har uppgifter om en tidigare stolskonstruktion lagts fram av motparterna. Även dessa uppgifter ska omfattas av fortsatt förordnande om sekretess.

Överklagande

Det saknas skäl att göra undantag från huvudregeln att Patent- och marknadsöverdomstolens domar inte får överklagas (se 1 kap. 3 § tredje stycket lagen om patent- och marknadsdomstolar). Denna dom får därför inte överklagas.

I avgörandet har deltagit f.d. hovrättslagmannen Peter Strömberg och hovrättsråden Ingeborg Simonsson, referent (skiljaktig), Göran Söderström och Mattias Pleiner.

Skiljaktig mening, se nästa sida.

Skiljaktig mening

Hovrättsrådet Ingeborg Simonsson är skiljaktig enligt följande.

Jag är ense med majoriteten om att Jackie-stolen skyddas av upphovsrätt, men gör för egen del följande bedömning ifråga om intrång.

Upphovsrätten innefattar enligt 2 § första stycket upphovsrättslagen som huvudregel en uteslutande rätt att förfoga över verket genom att (såvitt nu är aktuellt) framställa exemplar av det. Enligt andra stycket i 2 § innefattar framställning av exemplar varje direkt eller indirekt samt tillfällig eller permanent framställning av exemplar av verket, oavsett i vilken form eller med vilken metod det sker och oavsett om det sker helt eller delvis.

Ordalydelsen i 2 § andra stycket upphovsrättslagen ansluter nära till artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (Infosoc-direktivet, EGT L 167, 22/06/2001 s. 10-19). Artikel 2 i direktivet reglerar rätten till mångfaldigande. När direktiv 2001/29 genomfördes valde man dock att fortsätta använda termen exemplarframställning, som är synonymt med mångfaldigande. Det anfördes i förarbetena att det är av stort värde för ett tydligt genomförande av direktivet att dess mer detaljerade definition av exemplarframställningen togs in i upphovsrättslagen. Bestämmelsen i 2 § andra stycket upphovsrättslagen, motsvarande artikel 2 i direktivet, är en klargörande utfyllnad av bestämmelsen i första stycket. Hur de olika momenten av exemplarframställningsrätten ska tolkas enligt direktivet är i slutänden en fråga för EU-domstolen. (Prop. 2004/05:110 s. 51, 52, 55 och 56).

I förarbetena (a.prop. s. 56) görs också ett uttalande om att nationell rätt kan ha mer generösa regler än direktivet, men praxis från EU-domstolen har klarlagt att rätten till

mångfaldigande av upphovsrättsligt skyddade verk enligt artikel 2 a i direktivet innebär en fullharmonisering (mål C-469/17, Funke Medien NRW, EU:C:2019:623, punkten 38).

Bedömningen av vilka åtgärder som utgör intrång måste alltså ske konformt med artikel 2 i direktiv 2001/29. EU-domstolen har haft tillfälle att uttala sig om vad skyddet innebär.

Redan i *Infopaq* framhöll EU-domstolen att vad beträffar verkets skyddsomfång följer det av skälen 9–11 i direktiv 2001/29 att det huvudsakliga syftet med direktivet är att inrätta en hög skyddsnivå för bland andra upphovsmän, som gör det möjligt för dem att få en skälig ersättning för utnyttjandet av sina verk – inklusive för mångfaldigande därav – för att de på så sätt ska kunna fortsätta med sin skapande och konstnärliga verksamhet. Av samma skäl anges det i skäl 21 i direktiv 2001/29 ett krav på en vid definition av de handlingar som omfattas av mångfaldiganderätten. Detta krav på en vid definition av nämnda handlingar återfinns för övrigt även i ordalydelsen av artikel 2 i samma direktiv, vari uttrycken ”direkt eller indirekt”, ”tillfälligt eller permanent”, ”oavsett metod och form” används. Således ska det skydd som följer av artikel 2 i direktiv 2001/29 ges stor räckvidd. (Mål C-5/08 *Infopaq International*, EU:C:2009:465, punkterna 40-43.)

I *Painer* ställdes EU-domstolen inför frågan om det upphovsrättsliga skyddet för porträttfotografi var svagare än det som gäller för andra verk. Domstolen påminde om att det skydd som följer av artikel 2 a i direktiv 2001/29 ska ges stor räckvidd och konstaterade att det inte finns något i direktiv 2001/29, eller i något annat direktiv tillämpligt på detta område, som tyder på att räckvidden av ett sådant skydd skulle vara beroende av eventuella skillnader i möjligheterna till konstnärlig kreativitet i samband med skapandet av olika kategorier av verk. Slutsatsen blev att skyddet för porträttfotografi inte ska vara svagare än det skydd som ges andra verk, däribland andra fotografiska verk. (Mål C-145/10 *Painer*, EU:C:2011:798, punkterna 96-98.)

I *Soulier och Doke* upprepade EU-domstolen att det skydd som bl.a. artikel 2 a i direktiv 2001/29 ger upphovsmännen ska ges stor räckvidd, och tillade att upphovsmännens rättigheter är av förebyggande natur i den meningen att deras föregående tillstånd krävs för varje mångfaldigande av dennes verk från tredje mans sida. (Mål C-301/15, *Soulier och Doke*, EU:C:2016:878, punkterna 30 och 33.)

Även delar av ett verk skyddas. De åtnjuter skydd förutsatt att de innehåller element som ger uttryck för upphovsmannens egen intellektuella skapelse. (Mål C-403/08, *Football Association Premier League m.fl.*, EU:C:2011:631, punkterna 156 och 159.)

Av störst betydelse för frågan om intrång är nog ändå EU-domstolens avgörande i *Pelham*. Målet gällde visserligen en närstående rättighet, men den aktuella delen av artikel 2 a i direktiv 2001/29 är identisk för upphovsrättsligt skyddade verk och närstående rättigheter. I målet var fråga om påstådd s.k. sampling av en tvåsekunders rytmfrekvens. Domstolen pekade på direktivets övergripande målsättning, vilken är att inrätta en hög skyddsnivå för upphovsrätten och närstående rättigheter. Skyddet vägdes därefter mot utövandet av friheten för konsten, som skyddas i artikel 13 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. När ett ljudavsnitt från ett fonogram hämtas för att – *i en form som är ändrad och icke-igenkännbar vid lyssning* – användas i ett nytt verk ska en sådan användning inte anses utgöra ett mångfaldigande. Motsatsvis innebär ensamrätten en rätt att motsätta sig att en utomstående använder ett även mycket kort ljudavsnitt från framställarens fonogram i syfte att låta ljudavsnittet ingå i ett annat fonogram, såvida ljudavsnittet inte ingår i det andra fonogrammet *i en ändrad form som inte är igenkännbar vid lyssning*. (Mål C-476/17, *Pelham m.fl.*, EU:C:2019:624, punkterna 30–36 och 39.)

Mot bakgrund av de tolkningar som gjorts av artikel 2 i direktiv 2001/29 kan intrångsprövningen i NJA 1994 s. 74 inte anses vägledande längre. I avgörandet fann Högsta domstolen att skyddsomfånget för mönstret ”Smultron” skulle bestämmas med beaktande av verkets originalitet. Mönstret hade skapats av naturalistiska och välkända komponenter. Innehållet ansågs inte unikt och dess särprägel bestod i sättet att konstnärligt utnyttja de givna elementen. Skyddsomfånget fick mot denna bakgrund

anses vara relativt begränsat men omfattade inte bara skydd mot direkt kopiering utan även skydd mot framställning av ett annat mönster som, sett som en helhet, företedde en påfallande likhet med det skyddade verket.

Smultronavgörandet tillkom innan direktiv 2001/29 genomfördes. Om det fortfarande ska anses vägledande kan det tas till intäkt för att brukskonst åtnjuter ett mer begränsat skydd än andra verk, och att en ganska närgående jämförelse ska göras med s.k. prior art för att fastställa skyddsomfånget. Jag anser att ett sådant förhållningssätt är problematiskt av flera skäl. Till att börja med finns det inget objektiva nyhetskrav inom upphovsrätten av det slag som återfinns i patenträtten och mönsterrätten. Kravet på särprägel återfinns inom mönsterskyddet men saknar motsvarighet i upphovsrätten. Vidare är det oklart vad man egentligen gör när man jämför med det s.k. befintliga formförrådet. Vad som anförs som befintligt formförråd kan t.ex. mycket väl utgöras av konstverk med stort skyddsomfång. Men framför allt framstår metoden som oförenlig med unionsrätten vid en direktivkonform tolkning.

Det är över huvud taget svårt att hitta exempel på att EU-domstolen gör några jämförelser med det allmänna formförrådet för att fastställa ett verks skyddsomfång. Däremot har EU-domstolen lagt fast att när förverkligandet av ett alster har fastställts av tekniska överväganden, regler eller krav som inte lämnar utrymme för något utövande av en kreativ frihet, ska alstret i fråga inte anses ha den originalitet som krävs för att utgöra ett verk. Men domstolen framhöll samtidigt att *när* ett alster utgör ett verk, ska alstret i denna egenskap vara upphovsrättsligt skyddat i enlighet med direktiv 2001/29. Omfattningen av skyddet är då inte beroende av den grad av kreativ frihet som dess upphovsman har haft och det är således inte svagare än det skydd som ges alla andra verk som omfattas av direktivet. (Mål C-683/17, *Cofemel*, EU:C:2019:721, punkterna 31 och 35.)

I avgörandet *Cofemel* hänvisas för övrigt till *Painer* där EU-domstolen (såvitt gäller porträttfotografi) uttalade att när det har konstaterats att det är fråga om ett verk, ska dess skydd inte vara svagare än det skydd som ges alla andra verk (*Painer*, punkten 99).

Övervägande skäl talar därför enligt min mening för att alster av brukskonst, om de väl skyddas av upphovsrätt, har ett skydd som är likvärdigt med andra slags verk. Det innebär i sin tur att skyddet är klart mer omfattande än ett skydd mot raka efterbildningar. Det avgörande kriteriet vid en intrångsprövning när, som här, det inte är fråga om ett föremål som är identiskt utan uppvisar såväl likheter som skillnader, är om verket är igenkännbart i det påstådda intrångsföremålet (*Pelham*, se ovan).

Jag menar att ett sådant synsätt även är förenligt med NJA 2017 s. 75, Svenska syndabockar. Där ställdes frågan om den konstnärliga individualitet som bar upp det äldre verket framträdde som det dominerande även i det nya arbetet, eller om det nya arbetet fick sin prägel av utförarens egen individualitet och hade verkshöjd (punkten 12).

Den bevisregel som lades fast i NJA 1994 s. 74 bör fortfarande ha aktualitet eftersom direktiv 2001/29 inte innefattar någon harmonisering i den delen. Den som gör gällande att det föreligger ett intrång i upphovsrätten till ett verk har bevisbördan för att en efterbildning skett. En framträdande likhet med det skyddade verket kan emellertid i och för sig anses utgöra ett starkt stöd för att det senare tillkomna alstret just är en efterbildning. Den som påstås ha gjort intrång i den andres upphovsrätt måste då göra sannolikt att hans alster framtagits självständigt för att någon efterbildning inte ska anses föreligga.

Med tillämpning av de rättsliga överväganden som nu har redovisats gör jag följande bedömning.

Sundal-stolen ger samma helhetsintryck som Jackie-stolen sedd framifrån och från sidan. Vid en närmare granskning skiljer sig stolarna, främst när man ser dem uppifrån (varvid armstödens utformning blir synliga) och bakifrån (där ryggplattans utformning skiljer sig åt). Det första intrycket är ändå att det är fråga om samma stol. Det krävs en mer sakkunnig och informerad granskning för att skillnaderna ska framträda.

Sammantaget är Jackie-stolen igenkännbar i Sundal-stolen, trots de skillnader som förekommer stolarna emellan.

Till igenkännbarheten ska läggas följande. Jackie-stolen togs enligt utredningen i målet fram år 2014 och lanserades på Möbelmässan år 2015. Den hade alltså funnits tillgänglig på marknaden i flera år när den omtvistade Sundal-stolen år 2018 erbjöds vid en offentlig upphandling. Av den skriftliga bevisningen har framgått att Trollhättans kommun hänvisade till Jackie-stolen i förfrågningsunderlaget till den offentliga upphandlingen för särskilt boende i augusti 2018. Inputbolagen och Signera har haft tillgång till förfrågningsunderlaget. Omständigheterna sammantaget innebär att bevisbördan går över på bolagen att göra sannolikt att Sundal-stolen framtagits självständigt.

Vad som anförts om den tidigare versionen av Sundal-stolen från 2012, liksom Samir Sabas uppgifter om sitt arbete med att utveckla stolen, är inte tillräckligt för att göra sannolikt att Sundal-stolen tagits fram självständigt.

Det innebär att Sundal-stolen faller inom Jackie-stolens skyddsomfång, varför upphovsrättsintrång föreligger.

Överröstad i denna del är jag i övrigt ense med majoriteten.

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Patent- och marknadsdomstolen

DOM
2020-11-06
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
PMT 4660-19
PMT 4663-19
PMT 4664-19

PARTER

Kärande i PMT 4660-19, PMT 4663-19 och PMT 4664-19

NC Nordic Care AB, 556249-9177

Box 30

573 21 Tranås

Ombud: Advokaten Jerker Kjellander och biträdande juristen Charlotte Akej

Advokatfirman Vinge KB

Box 4255

203 13 Malmö

Svarande i PMT 4660-19

Input Interiör Skaraborg AB, 556122-9484

Gustav Adolfs gata 31

541 45 Skövde

Ombud: Advokaterna Jörgen Larsson och Erik Ullberg

Wistrand Advokatbyrå

Box 11920

404 39 Göteborg

Svarande i PMT 4663-19

Signera of Sweden AB, 556672-6344

Ekagatan 3

666 31 Bengtsfors

Ombud: Advokaterna Nicklas Lindblad och Henrik Almström

Advokatfirman Morris AB

Vallgatan 30

411 16 Göteborg

Svarande i PMT 4664-19

Input Interiör Sweden AB, 556330-9201

Fältspatsgatan 2

421 30 Västra Frölunda

Ombud: Advokaterna Jörgen Larsson och Erik Ullberg

Wistrand Advokatbyrå

Box 11920

404 39 Göteborg

Dok.Id 2258187

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 8307 104 20 Stockholm	Rådhuset, Scheelegatan 7	08- 561 654 70 E-post: stockholms.tingsratt.patentmarknad@dom.se www.stockholmstingsratt.se		måndag – fredag 08:00–16:00

DOMSLUT

1. Käromålen avslås.
 2. NC Nordic Care AB ska ersätta Input Interiör Skaraborg AB för dess rättegångskostnader med 1 411 492 kr, varav 1 197 500 kr avser ombudsarvode, jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för denna dom till dess betalning sker.
 3. NC Nordic Care AB ska ersätta Input Interiör Sweden AB för dess rättegångskostnader med 1 411 491 kr, varav 1 197 500 kr avser ombudsarvode, jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för denna dom till dess betalning sker.
 4. NC Nordic Care AB ska ersätta Signera of Sweden AB för dess rättegångskostnader med 969 520 kr, varav 405 520 kr avser ombudsarvode, jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för denna dom till dess betalning sker.
 5. Sekretessen enligt 36 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för uppgifter om inköps- och återförsäljningspriser m.m., vilka har lagts fram inom stängda dörrar under förhör med Nicklas Johansson och Thomas Johannesson, och som återfinns i aktbil. 108–110 i mål nr PMT 4660-19, resp. aktbil. 91–93 i mål nr 4663-19, ska bestå i målet.
-

BAKGRUND

NC Nordic Care AB (Nordic Care) är en svensk möbeltillverkare som innehar en exklusiv licens att bl.a. producera och sälja karmstolarna Jackie och Jackie XL (nedan Jackie-stolen). Jackie-stolen har formgetts av Peter Andersson och har av Nordic Care offererats i upphandlingar inom vård- och omsorgssektorn. Bilder på exemplar av Jackie-stolen finns i domsbilaga 1.

Signera of Sweden AB (Signera) är ett snickeri som utvecklar och tillverkar egendesignade möbler i liten skala, bl.a. karmstolarna Sundal och Sundal XL (nedan Sundal-stolen). Signera drivs av möbelsnickaren och formgivaren Samir Saba. Bilder på exemplar av Sundal-stolen finns i domsbilaga 2–3.

Input Interiör Skaraborg AB (Input Skaraborg) och Input Interiör Sweden AB (Input Sweden) ingår i en inredningskoncern (Input-koncernen) som marknadsför och säljer ledande producenters och varumärkens produkter på marknaden, bl.a. Sundal-stolen. Input-koncernen har offererat Sundal-stolen i upphandlingar inom vård- och omsorgssektorn. Input-koncernen drivs av Sune Lundqvist, som bl.a. är VD för Input Sweden.

Den 1 april 2019 inkom Nordic Care med tre stämmingsansökningar till Patent- och marknadsdomstolen riktade mot Input Skaraborg, Input Sweden och Signera (gemensamt benämnda svarandebolagen). Nordic Care framställde därvid ett flertal yrkanden, bl.a. yrkande om vitesförbud p.g.a. uppgivet upphovsrättsintrång i Jackie-stolen. De tre målen handläggs gemensamt.

Den 18 juni 2019 avslog Patent- och marknadsdomstolen en begäran från Nordic Care om att domstolen mot svarandebolagen skulle utfärda ett interimistiskt vitesförbud p.g.a. påstått upphovsrättsintrång. I beslutet bedömde domstolen visserligen att sannolika skäl förelåg för att Jackie-stolen åtnjöt upphovsrättsligt skydd, men att det

inte förelåg sannolika skäl för att de påstådda intrångsprodukterna, Sundal-stolen, gjorde intrång i Jackie-stolens upphovsrätt.

Ytterligare jämförelsebilder mellan de konkurrerande stolarna finns i domsbilaga 4.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Nordic Care

Nordic Care har yrkat att Patent- och marknadsdomstolen ska

1) förbjuda Signera att vid vite om en miljon (1 000 000) kr eller det belopp som Patent- och marknadsdomstolen finner verkningsfullt, tillverka, låta utbjuda till försäljning, utbjuda till försäljning, låta marknadsföra, marknadsföra eller på annat sätt direkt eller indirekt mångfaldiga och/eller sprida exemplar av stolar med utseende som framgår av domsbilaga 2,

2) förbjuda Input Sweden och Input Skaraborg att vid vite om en miljon (1 000 000) kr vardera eller det belopp som Patent- och marknadsdomstolen finner verkningsfullt, låta tillverka, låta utbjuda till försäljning, utbjuda till försäljning, låta marknadsföra, marknadsföra eller på annat sätt direkt eller indirekt mångfaldiga och/eller sprida exemplar av stolar med utseende som framgår av domsbilaga 3,

3) förplikta svarandebolagen att, till en högsta kostnad av 300 000 kr eller det belopp Patent- och marknadsdomstolen finner verkningsfullt, bekosta lämpliga åtgärder för att under en period om fyra veckor sprida information om domen genom publicering av information om domslutet i Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Offentliga Affärer, Dagens Samhälle, tidningen Inköparen, tidningen ÄldreOmsorg, Dagens Industri eller i jämförbara publikationer,

4) förplikta

a) svarandebolagen att solidariskt till Nordic Care utge ersättning för utnyttjandet av Jackie-stolen med 57 299 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 6 maj 2020,

b) Signera och Input Sweden att solidariskt till Nordic Care utge ersättning för utnyttjandet av Jackie-stolen med 76 923 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 6 maj 2020,

c) Signera att till Nordic Care utge ersättning för utnyttjandet av Jackie-stolen med 2 079 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 6 maj 2020,

5) förplikta svarandebolagen att solidariskt utge ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört med ett belopp uppgående till 150 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 6 maj 2020,

6) förordna att samtliga exemplar av intrångsgörande stolar, se domsbilaga 2–3, som svarandebolagen har satt på marknaden ska återkallas från tredje man, samt att de intrångsgörande stolarna när de har återförts till svarandebolagen, samt eventuellt befintligt lager, ska förstöras på svarandebolagens bekostnad,

7) förplikta svarandebolagen att på egen bekostnad ändra alternativt förstöra sådant marknadsföringsmaterial som utvisar de intrångsgörande stolarna, samt

8) förplikta svarandebolagen att solidariskt ersätta Nordic Cares rättegångskostnader.

Svarandebolagen

Svarandebolagen har bestritt samtliga yrkanden samt för egen del yrkat ersättning för rättegångskostnader. Ränteberäkningen (yrkande 4–5) har vitsordats.

GRUNDER M.M.

Nordic Care

Jackie-stolen är upphovsrättsligt skyddad

Jackie-stolen har upphovsrättsligt skydd såsom alster av brukskonst. Jackie-stolens upphovsman, möbelformgivaren Peter Andersson, har gett Nordic Care en exklusiv licens att tillverka, marknadsföra och sälja stolen samt att beivra intrång. Peter Andersson är ett erkänt namn inom möbeldesign och han har formgivit flera av Kinnarps-koncernens storsäljare. Jackie-stolen är en mycket uppskattad produkt inom vård- och omsorgssektorn.

Jackie-stolen utgör resultatet av en personlig och originell formgivarinsats. Vid skapandet av stolen fanns det vissa funktionella krav att ta hänsyn till. Skaparutrymmet i detta fall har emellertid varit tillräckligt för att Peter Andersson har haft möjlighet till individuella och personliga uttryck. Peter Andersson har i Jackie-stolen skapat en stol där de praktiska egenskaperna, som saknades på marknaden innan stolens tillkomst år 2015, är elegant gömda i sådana estetiska uttryck som får stolen att stå ut. Helhetsintrycket av Jackie-stolen skiljer sig därmed från tidigare kända former.

Sundal-stolen gör intrång i Jackie-stolens upphovsrätt

Svarandebolagen har genom att bl.a. tillverka, låta tillverka, utbjuda till försäljning, marknadsföra och sprida Sundal-stolen begått upphovsrättsintrång. Sundal-stolen faller inom Jackie-stolens skyddsomfång. Sundal-stolen företer stora likheter med Jackie-stolen. De flesta av Jackie-stolens karaktäristiska särdrag återfinns hos Sundal-stolen, såsom den ovanliga och omfamnande karmen, de utsträckta armarna, läderstropparna samt benställningen. Såvitt avser skillnader noteras på Sundal-stolen främst ett antal arbets- och kostnadsbesparande detaljer, såsom hur ryggbrikan har anslutits direkt mot tvärså i stället för att vara fäst i hela vertikala trästycken, samt den platta ryggskivan. De skillnader som finns får anses vara av underordnad betydelse. Sundal-stolen ger samma helhetsintryck som Jackie-stolen.

Det framstår som osannolikt att Samir Saba, formgivaren av Sundal-stolen, skulle ha fått kännedom om Jackie-stolens utformning först i efterhand, framförallt mot bakgrund av att Samir Saba har framhållit att han är insatt och intresserad av möbler för vård och omsorg. Jackie-stolen har sedan lanseringen blivit den ledande produkten inom segmentet vård och omsorg. En person som undervisar i sådant möbelsnickeri bör rimligen känna till dessa produkter.

I flera förfrågningsunderlag har Jackie-stolen uttryckligen nämnts som exempel på vilken produkt beställaren efterfrågar. Det kan knappast vara en tillfällighet att Input-bolag inom ramen för sådana upphandlingar har offererat den billigare Sundal-stolen, som är mycket lik det efterfrågade originalet Jackie-stolen.

Den stol från år 2012 som svarandebolagen menar antedaterar Jackie-stolen uppvisar inga som helst visuella likheter med Sundal-stolen. Stolen från år 2012 uppvisar snarare likheter med stolen Sunnanö som designades för Nordic Care år 2002.

Nordic Care har visat att Sundal-stolen gör intrång i Jackie-stolens ensamrätt. Det åvilar svarandebolagen att visa att Sundal-stolen har framtagits självständigt, vilket de inte har gjort.

Publicering av domslut

Nordic Cares kunder utgörs till stor del av offentliga verksamheter. Bolaget deltar i upphandlingar av möbler över hela landet, en inkomstkälla som är viktig för bolaget. Nordic Care har därför ett befogat intresse av att information om domen sprids i rikstäckande medier samt i nischade tidskrifter såsom Dagens Samhälle och Offentliga Affärer m.fl., vilka särskilt bevakar den offentliga sektorn i Sverige.

Skälig ersättning för utnyttjandet

Svarandebolagen har i strid mot upphovsrättslagen utnyttjat Jackie-stolen och ska jämlikt 54 § första stycket betala skälig ersättning för utnyttjandet.

Licensupplåtelser är en ovanlig företeelse inom möbelbranschen och förekommer enbart i specifika fall, såsom när ett möbelföretag sysslar med exportverksamhet och i syfte att spara på fraktkostnader och/eller minska tidsåtgången önskar tillverka den aktuella möbeln i ett annat land. I de fall ett licensupplägg förekommer är licensavgiften beroende av flera olika parametrar. Däribland märks särskilt kostnader för produktion, marknadsföring och nyttjande av varumärket. I fall som detta, där den aktuella möbeln är en färdigmonterad stol designad av en extern formgivare och inte avsedd att säljas i samma volymer som exempelvis beståndsdelar i ett hyllsystem, är en licensavgift om 10 % skälig. I licensavgiften ska även formgivarens royaltiersättning ingå. En royaltyavgift uppgår vanligtvis till cirka 5 %. Om formgivaren har ett väldigt känt namn kan royaltyn uppgå till 8–10 %. Sammanfattningsvis innebär detta att en fingerad licensavgift uppgår till 15 %. Jackie-stolens återförsäljningspris är X kr (sekretess) för Jackie 132 respektive Y kr för Jackie 1132 XL. Licensavgiften per såld stol blir därmed $0,15 \cdot X$ kr för Jackie 132 och $0,15 \cdot Y$ kr för Jackie 1132 XL.

Storleken på den skäliga ersättningen är beroende dels av storleken på licensavgiften, dels av antalet stolar som svarandebolagen har sålt. Signera har uppgett att bolaget har tillverkat ett visst antal stolar (sekretess) och att merparten av dessa har sålts till bolag i Input-koncernen. Nordic Care har, för att förenkla beräkningen, försiktighetsvis grundat beräkningen på ett något lägre antal sålda stolar.

Svarandebolagen svarar solidariskt sinsemellan för överlappande exemplar av sålda Sundal-stolar. Detta får till följd att den skäliga ersättning som Input Skaraborg ska utge uppgår till 57 299 kr. Den skäliga ersättning som Input Sweden ska utge blir 134 222 kr. Den skäliga ersättning som Signera ska utge blir 136 301 kr.

Ersättning för ytterligare skada

Intrånget har skett uppsåtligen eller i vart fall av oaktsamhet. Svarandebolagen har genom intrånget orsakat Nordic Care skada i form av utebliven vinst av försäljning av Jackie-stolen. Bortfallet av vinst har orsakats genom att Nordic Cares moderbolag Kinnarps AB har förlorat upphandlingar mot Input-bolagen i Vänersborg respektive Trollhättan. Om Input-bolagen inte hade offererat Sundal-stolen hade Kinnarps AB vunnit de båda upphandlingarna, med en vinst för Nordic Care om totalt 632 999 kr.

Nordic Care har inte möjlighet åberopa och därmed röja bevisning avseende exakta inköpspriser för varje enskild produkt, eftersom Input-koncernen är Kinnarps AB:s huvudkonkurrent på marknaden och detta allvarligt skulle skada såväl Kinnarps AB:s/Nordic Cares konkurrenskraft som övrig konkurrens på marknaden. Mot bakgrund av svårigheten att föra full bevisning om skadan väljer Nordic Care att begränsa sitt yrkande avseende ersättning för ytterligare skada till 150 000 kr, dvs. en knapp fjärdedel av den verkliga uteblivna vinsten.

Svarandebolagens intrång i Nordic Cares ensamrätt genom exemplarframställning och tillgängliggörande för allmänheten är en nödvändig betingelse för skadan och det föreligger orsakssamband mellan den skadegörande handlingen och den uteblivna vinsten. Orsakssambandet är adekvat då effekten av den skadegörande handlingen dels har legat i farans riktning, dels har varit förutsebar för svarandebolagen.

Vid beräkning av ytterligare skada ska hänsyn också tas dels till den vinst som svarandebolagen har erhållit vid försäljning av Sundal-stolen, dels till upphovsmannens eller rättsinnehavarens intresse av att intrång inte begås.

För det fall rätten finner att Nordic Care inte har fört full bevisning om skadans storlek gör Nordic Care gällande att skadan med stöd av 35 kap. 5 § rättegångsbalken i stället ska uppskattas till yrkat belopp.

Solidariskt ersättningsansvar

Skälig ersättning och skadestånd ska erläggas solidariskt av svarandebolagen enligt vad som har yrkats ovan. Såvitt avser Input Sweden kan konstateras att, även om bolaget uppger att det självt inte har sålt någon Sundal-stol så har exemplar likväl sålts till olika bolag inom Input-koncernen. Input Sweden är koncernmoder och kontrollerar samtliga dessa bolag. Marknadsföring av Sundal-stolen sker via den koncern-gemensamma hemsidan inputinterior.se, vars domän innehas av Input Sweden. Därtill ska beaktas att styrelsesammansättningen är densamma i samtliga Input-koncernbolag, med Sune Lundqvist som ensam styrelseledamot.

Återkallelse och förstörelse av varor

Det är skäligt att Patent- och marknadsdomstolen förordnar att svarandebolagen ska se till att de Sundal-stolar som har satts på marknaden återkallas. För att förhindra ytterligare missbruk är det skäligt att svarandebolagen också förpliktas att förstöra alla fysiska exemplar av Sundal-stolen som bolagen förfogar över. Svarandebolagen bör även på egen bekostnad förpliktas att ändra/återkalla använt marknadsföringsmaterial.

Svarandebolagen

Jackie-stolen är inte upphovsrättsligt skyddad

Jackie-stolens form är i allt väsentligt bestämd i förväg utifrån mått som är vedertagna, men även utifrån kravspecifikationer från vård- och omsorgsverksamhet vad gäller storlek, funktion, material, passform och ergonomi. Utformningen har till stor del påverkats och styrts av produktionstekniska skäl och kraven på funktion. Det formgivningsarbete som har utförts inom det begränsade variationsutrymme som har kvarstått kan inte ha resulterat i att Jackie-stolen genom sin utformning har erhållit en egen identitet.

Jackie-stolen skiljer sig inte i något väsentligt hänseende från det allmänna formförrådet utan är resultatet av enkla variationer på sedan tidigare kända möbelförebilder. Det fanns flertalet stolar på marknaden före tillkomsten av Jackie-stolen, vilka företer de element som Nordic Care anför som särskiljande. Jackie-stolens olika beståndsdelar förmår inte ge ett helhetsintryck som uppfyller de krav på individuell och konstnärlig formgivning som uppställs för upphovsrättsligt skydd. Den omständigheten att Jackie-stolen i såväl enskilda detaljer som i helhet företer stora likheter med tidigare modeller talar emot upphovsrättsligt skydd. Sannolikheten för oberoende dubbelskapande är hög till följd av att Jackie-stolen är framtagen utifrån specifikationer för vård- och omsorgsverksamhet. Detta talar också emot upphovsrättsligt skydd.

Jackie-stolen har ett snävt skyddsomfång

Jackie-stolen är en karmstol som har haft bl.a. Åke Axelssons stapelbara Galleri Stolen som inspirationsunderlag, och består i övrigt, i enlighet med vad som har anförts, av en kombination av kända detaljer som sedan länge återfinns hos stolar och som är anpassade för offentlig verksamhet. Jackie-stolen uttrycker inte någon hög grad av originalitet. För det fall Jackie-stolen skulle anses vara ett verk, måste skyddsomfånget därför vara mycket snävt. Skyddsomfånget är begränsat till ett rent efterbildningsskydd jämte ett skydd mot mycket närgångna efterbildningar.

Sundal-stolen utgör ingen efterbildning av Jackie-stolen

Bevisbördan för att Sundal-stolen utgör en efterbildning åvilar Nordic Care. Sundal-stolen företer inte sådana framträdande likheter med Jackie-stolen att bevisbördan i stället skulle åvila svarandebolagen. Svarandebolagen har i vilket fall som helst visat att det inte har skett någon efterbildning av Jackie-stolen.

Det föreligger ingen presumtion för efterbildning p.g.a. att Jackie-stolen har angetts som typobjekt i upphandlingar där Input-bolag har deltagit. En sådan specifikation från upphandlande beställare indikerar enbart att sannolikheten för oberoende dubbelskapande är hög, dvs. att upphovsrättsligt skydd för Jackie-stolen inte föreligger.

Sundal-stolen är skapad oberoende av Jackie-stolen utifrån samma kravspecifikationer från vård- och omsorgsverksamhet. Formgivaren Samir Saba har arbetat med att utforma Sundal-stolen sedan år 2010 och har först i efterhand fått kännedom om Jackie-stolens designmässiga utformning. Det bestrids att möbler för vård och omsorg är en snäv nisch inom möbeldesign, att Jackie-stolen är den ledande produkten inom segmentet och att en person som undervisar i möbeldesign bör känna till Jackie-stolen.

År 2012 ställde Signera ut en konceptuellt designad stol för offentlig miljö inom vård och omsorg med namnet Sundal. Redan denna första variant innehöll flera av de lösningar som både Jackie-stolen och Sundal-stolen uppvisar. Det är utifrån det konceptet Sundal-stolen utvecklades, helt oberoende av Jackie-stolen. Det bestrids att stolen från år 2012 liknar stolen Sunnanö, som förmedlar ett helt annat formspråk.

Skillnaderna mellan Jackie-stolen och Sundal-stolen är fler än vad Nordic Care har anfört. Det bestrids att skillnaderna beror på ”arbets- och kostnadsbesparande” skäl. Stolarna ser olika ut eftersom formgivarna har gjort olika överväganden där funktionella krav har medgett detta. Sundal-stolen kräver snarare mer arbete och högre kostnader i produktion än Jackie-stolen.

Formgivaren Samir Sabas personliga uttryck återspeglas i formgivningen av Sundal-stolen, t.ex. genom ryggens avskalade och rena formspråk, vilket är unikt genom att ytan går från rak till svängd med hjälp av tvärslån på baksidan samt att Samir Saba har arbetat mycket med tjockleken på kryssfäneret i förhållande till höjd och svikt. Sundal-stolen har även färre komponenter än Jackie-stolen, vilket ger Sundal-stolen ett mer genomarbetat intryck. Sundal-stolen ger ett annat helhetsintryck.

Sundal-stolen faller inte inom Jackie-stolens skyddsomfång

Sundal-stolen utgör inte någon efterbildning. Medan Jackie-stolen är kantig med skarpa kontraster är Sundal-stolen rund med en följande linje. Stolarna skiljer sig åt i förhållande till flera andra beståndsdelar som också påverkar helheten enligt följande.

- i. Sundal-stolens rygg utgör ett stycke och har ingen luftspalt mellan ryggplatta och armstöd såsom Jackie-stolen har,
- ii. öppningen i ryggen har olika dimensioner hos stolarna,
- iii. Sundal-stolens ben har en avsmalnande form mot golvet medan Jackie-stolens ben är statiska och likformiga,
- iv. sömnaden på dynorna skiljer sig åt,
- v. sammanfogningen av armstöden, armstöden och benen skiljer sig åt där Sundal-stolen har svängningar medan Jackie-stolen är helt rak,
- vi. sittdjupet skiljer sig cirka 7 cm (380 mm jämfört med 450 mm) där Sundal-stolen ger längre stöd för låren,
- vii. Sundal-stolens ryggdel består endast av två komponenter, medan Jackie-stolens ryggdel består av åtta komponenter,
- viii. Jackie-stolen har till skillnad från Sundal-stolen fler synliga infästningar,
- ix. läderstropparna på ryggen hos Sundal-stolen är raka i nederkant medan motsvarande hos Jackie-stolen är spetsiga som en pil.

Skillnaderna blir mer uppenbara för ögat om Jackie-stolen jämförs med Sundal-stolen tredimensionellt. De vinklar som presenteras i stämmningsansökan är inte rättvisande. Ryggarna skiljer sig mycket åt vilket förmedlar olika helhetsintryck. Hur bakbenen möter karmen är enbart en funktion för att lätt kunna stapla stolarna. Sundal-stolen har inte blandade former på sina fram- och bakben vilket är en skillnad mot Jackie-stolen. Jackie-stolen har även något utvinklade ben, vilket Sundal-stolen inte har.

Sundal-stolen utgör sammanfattningsvis ingen kopia av Jackie-stolen. Sundal-stolen uppvisar tillräckliga skillnader i förhållande till såväl åtskilliga beståndsdelar som helhetsintryck, för att något intrång inte ska vara för handen.

Nordic Cares ersättningsyrkanden

Det är ytterst ovanligt med licenstillverkning av bruksmöbler. Varken Jackie-stolen eller Peter Andersson är så kända att detta ens är en realistisk möjlighet. Under alla omständigheter kan inte svarandebolagen vitsorda en hypotetisk licensavgift om 15 % av Jackie-stolens återförsäljningspris. Även under de förutsättningar som har anförts av Nordic Care skulle en hypotetisk licensavgift vara väsentlig lägre.

Nordic Care påstår vidare att återförsäljningspriset för Jackie-stolen uppgår till X kr (Jackie 132) respektive Y kr (Jackie 1132 XL). Av Nordic Cares åberopade fakturor framgår dock att försäljningspriset i verkligheten är väsentligt lägre. Av detta följer att det yrkade beloppet – oavsett licensavgiftens storlek – inte kan vitsordas.

Signera vitsordar att bolaget har tillverkat ett visst antal Sundal-stolar och att merparten av dessa har sålts till Input-bolag. Input Skaraborg vitsordar på samma sätt att bolaget av Signera har köpt och sedan sålt vidare ett visst antal Sundal-stolar. Input Sweden har däremot inte sålt några Sundal-stolar.

Avseende ytterligare skada bestrids att intrång skett uppsåtligen eller av oaktsamhet.

Svarandebolagen konstaterar att Nordic Care numera inte ens påstår att Samir Saba hade kännedom om Jackie-stolen när han designade Sundal-stolen. Nordic Care påstår endast att det ”framstår som osannolikt” att Samir Saba inte kände till Jackie-stolen. Det är oklart vad Nordic Care rättsligt gör gällande i denna del. Samir Saba har uppgett att han inte kände till Jackie-stolens existens när han skapade Sundal-stolen i det utförande som Nordic Care påstår skulle konstituera ett intrång.

Stolar anpassade för vård och omsorg styrs i allt väsentligt av funktionella krav. Sådant kan inte innebära någon närmare undersökningsplikt. Input-koncernen har genom

tidigare samarbeten med Samir Saba, som är en etablerad och välkänd möbelsnickare, inte haft anledning att tro att Sundal-stolen kunde utgöra en efterbildning.

Det är den skadelidande som ska styrka sin skada. Det föreligger inte några förutsättningar att tillämpa 35 kap. 5 § rättegångsbalken, t.ex. genom att begränsa antalet påstådda intrångsföremål.

Enligt uppgift från Signera har hitintills tillverkningskostnaderna för Sundal-stolen överstigit försäljningspriset. Det har varit alltför små volymer i produktionen för att generera någon vinst. Under alla omständigheter kan inte det yrkade beloppet avseende utebliven vinst vitsordas.

När det gäller moderbolaget Input Swedens ansvar är det ostridigt i målet att bolaget varken har köpt eller sålt några Sundal-stolar. Input Sweden bestrider att de av Nordic Care anförda omständigheterna kan konstituera ett medverkansansvar för Input Sweden p.g.a. att olika bolag i Input-koncernen måhända har köpt och därefter sålt vidare Sundal-stolar.

UTREDNINGEN

På Nordic Cares begäran har förhör under sanningsförsäkran hållits med Thomas Johannesson (VD och styrelseordförande i Nordic Care) och med Nicklas Johansson (styrelseledamot i Nordic Care). Vidare har på Nordic Cares begäran hållits vittnesförhör med Peter Andersson (formgivare av bl.a. Jackie-stolen). Slutligen har på Nordic Cares begäran hållits partssakkunnigt vittnesförhör med Eva Nyberg (inredningsarkitekt och formgivare), med Nina Jobs (produktions- och textildesigner) och med Claes Brechensbauer (ekonom och konsult inom möbelbranschen m.m.).

På svarandebolagens begäran har förhör under sanningsförsäkran hållits med Samir Saba (formgivare m.m. och styrelseledamot i Signera) och med Sune Lundqvist

(styrelseledamot i Input Sweden m.m.). Vidare har på svarandebolagens begäran hållits partssakkunnigt vittnesförhör med Torsten Hild (professor i möbeldesign).

Parterna har därutöver åberopat sakkunnigutlåtanden, rättsutlåtanden samt skriftlig bevisning i form av bl.a. skärmdumpar, offert- och förfrågningsunderlag, anbudshandlingar, produktkataloger, årsredovisningar m.m. På parternas begäran har vidare hållits syn på fyra stolar, två Jackie-stolar och två Sundal-stolar.

DOMSKÄL

Rättsliga utgångspunkter m.m.

Nordic Cares talan om vitesförbud och skadestånd m.m. grundar sig på påståendet att svarandebolagen genom att tillverka, marknadsföra och sälja Sundal-stolen gör intrång i upphovsrätten till Jackie-stolen. Svarandebolagen har i första hand bestritt att Jackie-stolen åtnjuter upphovsrättsligt skydd såsom alster av brukskonst och i andra hand bestritt att Sundal-stolen faller inom Jackie-stolens skyddsomfång.

Enligt 1 § upphovsrättslagen har den som har skapat ett litterärt eller konstnärligt verk upphovsrätt till verket, oavsett på vilket sätt verket kommer till uttryck. Ett verk kan enligt paragrafens sjätte punkt vara ett alster av brukskonst. Begreppet verk ska tolkas konformt med EU-rätten, närmare bestämt bestämmelserna i Infosocdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället), samt den praxis som skapas av EU-domstolen.

Enligt EU-domstolen ska ett verk för det första vara originellt i den meningen att det är upphovsmannens egna intellektuella skapelse. Det är därvid både nödvändigt och tillräckligt att verket återspeglar upphovsmannens personlighet genom att ge uttryck

för dennes fria och kreativa val. (Se t.ex. EU-domstolens domar, 12 september 2019, Cofemel, EU:C:2019:721, p. 29–30 och 16 juli 2009, Infopaq, EU:C:2009:465, p. 45.)

Vidare måste alstret kunna identifieras med tillräcklig precision och objektivitet. Om verket enbart identifieras genom betraktarens egna erfarenheter, dvs. utifrån en subjektiv måttstock, är detta krav inte uppfyllt. (Se EU-domstolens dom, 13 november 2018, Levola Hengelo, EU:C:2018:899, p. 37–42, och Cofemel, p. 32–34.)

När det gäller just alster av brukskonst inställer sig vidare frågan vilken betydelse skapelsens tekniska funktion bör ges för skyddets existens och räckvidd. Är de olika komponenterna i alstret i stor utsträckning betingade av tekniska överväganden krymper utrymmet för ett originellt skapande. Detta eftersom de olika sätt på vilka en idé kan genomföras blir så begränsade att idén och uttrycket flyter ihop. (Se Cofemel p. 31 och EU-domstolens dom, 22 december 2010, BSA, EU:C:2010:816, p. 49.)

I ett nyligen avgjort mål har EU-domstolen tillagt att även om förverkligandet av alstret är fastställt av tekniska överväganden kan upphovsrättsligt skydd likväl bli aktuellt, under förutsättning att de tekniska övervägandena inte har hindrat upphovsmannen från att återspegla sin personlighet i alstret genom att ge uttryck för fria och kreativa val. EU-domstolen erinrade samtidigt om att upphovsrätten inte omfattar ett idéskydd. Ett sådant upphovsrättsligt skydd skulle innebära att det vore möjligt att monopolisera idéer till nackdel för den tekniska och industriella utvecklingen. (Se dom, 11 juni 2020, Brompton Bicycle, EU:C:2020:461, p. 26–27.)

När det gäller brukskonst brukar vikt även läggas vid s.k. prior art, dvs. det befintliga formförrådet. Om ett alsters visuella helhetsintryck inte i någon beaktansvärd mån skiljer sig från tidigare alster föreligger det ett sådant oberoende dubbelskapande som talar emot upphovsrättsligt skydd. Prior art kan även ges ett genomslag vid avgränsningen av ett verks skyddsomfång. (Se Patent- och marknadsöverdomstolens dom i det s.k. Elfluganmålet, 28 juni 2019, mål PMT 3854-18, s. 13–16.)

Sammantaget kan sägas att alster av brukskonst inte ska behandlas upphovsrättsligt annorlunda än andra verkstyper, men att utrymmet för kreativa val, det befintliga formförrådet och möjligheterna till alternativa skyddsformer ofta blir centrala hållpunkter vid bedömningen av upphovsrättens existens och räckvidd.

Patent- och marknadsdomstolen går därmed över till att pröva om Jackie-stolen är ett verk i upphovsrättslagens mening och i så fall vilket skyddsomfång som bör gälla.

Jackie-stolen åtnjuter upphovsrättsligt skydd

I målet är klarlagt att Peter Andersson i januari 2014 fick en förfrågan från Nordic Care om att ta fram en karmstol för offentlig miljö som skulle vara upphängningsbar, med möjligheter till glidhjul, ha avtagbar sits samt (om möjligt) även kunde staplas. Av den s.k. breifen som skickades till Peter Andersson framgår att just kombinationen glidhjul, upphängnings- samt stapelbarhet var en särskild utmaning. Det är således klarlagt att Peter Andersson har haft flera funktionella krav att förhålla sig till.

Peter Andersson har berättat att hans ambition med Jackie-stolen var att den skulle tala till brukaren. Stolen skulle utstråla trygghet och enkelhet. Avsikten var att brukaren, dvs. en person på ålderns höst, kunde känna att det har lagts tid och resurser på stolens design. Han ville därvid anpassa designen till sådant som var populärt under brukarnas ungdom, i detta fall funktionalismen med dess redovisande formspråk. Av Peter Anderssons redogörelse framgår att det fanns ett inte obetydligt utrymme för fria och kreativa val och att detta återspeglas i slutresultatet. Samma bild framträder av Peter Anderssons skriftliga beskrivning över skapandeprocessen, dvs. att han vid sidan av de funktionella kraven ägnade mycket tid åt att få stolens form att tala till äldre personer.

Svarandebolagen har pekat på flera tidigare stolar som innehåller snarlika element som Jackie-stolen. Det kan i den delen konstateras att det finns andra stolar med samma förstärkning runt ryggstödet, t.ex. Åke Axelssons stol Anselm och Gerrit Rietvelds

Röd och Blå stol. Det finns också andra tidigare stolar som har samma redovisande formspråk som Jackie-stolen. Jackie-stolens valda formelement får i och för sig anses etablerade, men utifrån det Peter Andersson har berättat får hans stol enligt domstolens mening likväl ett eget uttryck med ett klart annorlunda helhetsintryck än de övriga stolar som har åberopats av svarandebolagen.

Patent- och marknadsdomstolens samlade bedömning blir att Jackie-stolen infriar kravet på originalitet. Det står vidare klart att stolen kan identifieras med tillräcklig precision och objektivitet. Jackie-stolen åtnjuter därmed upphovsrättsligt skydd.

Skyddsomfång och intrång

Som har nämnts ovan kan det tidigare formförrådet få genomslag vid avgränsningen av ett verks skyddsomfång. Detsamma gäller om verkets formgivning i stor utsträckning har styrts av funktionella betingelser. I NJA 1994 s. 74 (Smultron) uttalade Högsta domstolen att skyddsomfånget ska bestämmas med beaktande av verkets originalitet, dvs. med fokus på de formelement som gör verket originellt. I det fallet mynnade bedömningen ut i ett relativt begränsat skyddsomfång, vilket enligt Högsta domstolen dock omfattade mer än endast direkt kopiering. I samma mål introducerades en bevisregel om att den som påstår intrång också har bevisbördan för att en efterbildning har skett. En framträdande likhet med det skyddade verket kan emellertid i och för sig anses utgöra ett starkt stöd för att det senare tillkomna alstret är just en efterbildning. Den som påstås ha gjort intrång måste då göra sannolikt att hans alster har tagits fram självständigt för att någon efterbildning inte ska anses föreligga.

Nina Jobs och Eva Nyberg har berättat att det – trots de särskilda funktionskrav som uppenbarligen gäller för vårdmiljön – återstår ett utrymme för ett fritt formspråk. Detta skulle kunna tala för ett normalt skyddsomfång för Jackie-stolen. Samtidigt står det klar att de principer och komponenter som Peter Andersson har arbetat med i Jackie-stolen i allt väsentligt återfinns i andra, tidigare stolsmodeller på marknaden. Detta har utvecklats tydligt i förhöret med Torsten Hild.

De komponenter som Peter Andersson har valt ger i och för sig som helhet ett eget uttryck, men det är framför allt i Jackie-stolens funktionalitet som stolen utmärker sig, dvs. kombinationen av upphängnings- och stapelbarhet. Funktionalitet har även styrt valet av de längre armstöden, eftersom de gör det enklare för brukaren att resa sig. På samma sätt möjliggör avsaknaden av tvärså mellan de främre stolsbenen för brukaren att ”ta sats” med fötterna inunder stolen när denne vill resa sig. Till detta kommer de tvättbara dynorna och att stolen är utformad för att enkelt kunna rengöras. De fritt liggande karmarna tycks ha valts för att vårdpersonal med ett tvåhandsgrepp lätt ska kunna flytta stolen när brukaren sitter ned. Det som i detta fall talar för att parera upphovsrätten med ett snävare skydd är just att sådana centrala funktionselement är mindre lämpliga för det starka monopolskydd som upphovsrätten medför (se Brompton Bicycle, p. 27). I detta fall bedömer Patent- och marknadsdomstolen följaktligen att skyddsomfånget måste bli begränsat.

Parterna har som framgått ovan åberopat syn på exemplar av Jackie-stolen och Sundal-stolen. Nordic Care har åberopat två konkurrerande stolar med i princip samma utförande, närmare bestämt vitmålat trä med turkos dyna. Svarandebolagen har åberopat konkurrerande stolar med olika färger på såväl träet (svart resp. vit) som dynorna (vinröd resp. brun). På svarandebolagens exemplar är även dynans material varierat (textil resp. imiterat skinn). En formmässig jämförelse måste emellertid ske avskalat, dvs. utan hänsyn till stolarnas färgsättning eller valt material på dynan etc.

Vid en jämförelse mellan stolarna kan konstateras att de uppvisar en hel del likheter. Likheterna är enligt domstolen sådana att det blir svårt att värja sig mot intrycket att Sundal-stolen är klart inspirerad av den etablerade Jackie-stolen. Den omständigheten att Jackie-stolen har omnämnts i förfrågningsunderlag m.m. förstärker det intrycket. Förhöret med bl.a. Samir Saba förändrar inte detta. Likheterna gäller emellertid i allt väsentligt de funktionella elementen. I de delar där funktion inte är tongivande uppvisar stolarna flertalet skillnader. Sundal-stolen har t.ex. annorlunda utformade karmar. Samir Saba har därvid visat på poängen med att konstruera en svängd karm, så

att armbågsknölen inte behöver vila på karmen, samtidigt som karmarna möjliggör för brukaren att ha armarna hängande rakt ned. Stolsdynans söm är också annorlunda och ryggdynans läderstroppar skiljer sig åt i utseende och infästning. En annan skillnad är hur de främre stolsbenen är fästa i karmarna, där Jackie-stolens ben fäster på insidan, medan Sundal-stolens ben är integrerad i karm. Även ryggbrickorna är i flera avseenden olika, t.ex. genom att Jackie-stolens bricka har en radiell (svängd) form medan ryggbrickan på Sundal-stolen är mer rak.

Patent- och marknadsdomstolen har ovan kommit fram till att Peter Anderssons alster är originellt i den mening som krävs för upphovsrättsligt skydd. De formelement och karaktäristiska formspråk som kommer till uttryck i Jackie-stolen och som enligt domstolen ger alstret dess särprägel, kommer dock inte på samma sätt till uttryck i Sundal-stolen. Dessa olikheter leder domstolen till slutsatsen att stolarna sammantaget ger olika helhetsintryck. Sundal-stolen faller därmed utanför Jackie-stolens skyddsomfång. Tillverkning, försäljning och marknadsföring m.m. av Sundal-stolen utgör följaktligen inte upphovsrättsintrång.

Nordic Cares talan mot svarandebolagen ska alltså avslås.

Rättegångskostnader

Vid denna utgång ska Nordic Care ersätta svarandebolagen för rättegångskostnader. Begärda belopp är med hänsyn till respektive käromåls art och omfattning skäliga.

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE, se domsbilaga 5 (PMD-02)

Överklagande senast 27 november 2020.

Malou Lindblom

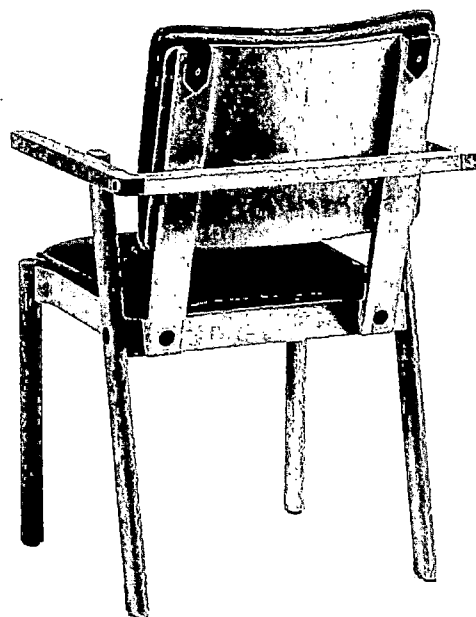
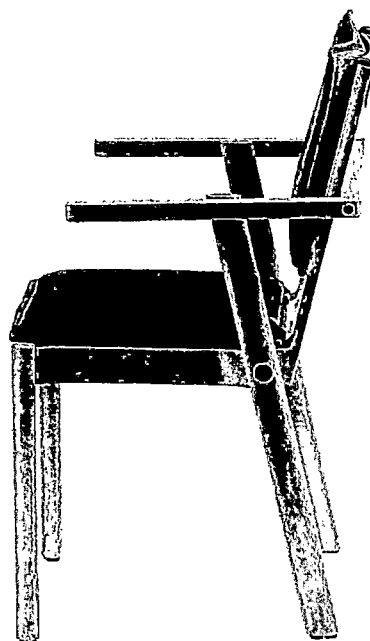
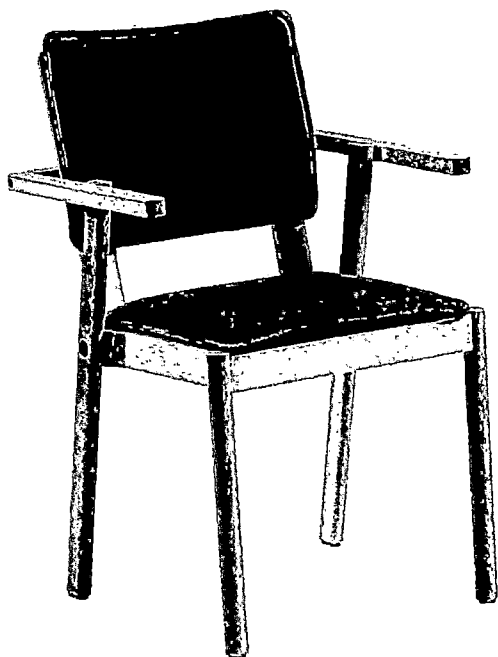
Carl Rosenmüller

Mirjam Gordan

Bilaga 1

Bilaga 5 Produktbilder Jackie-stolarna

JACKIE 132

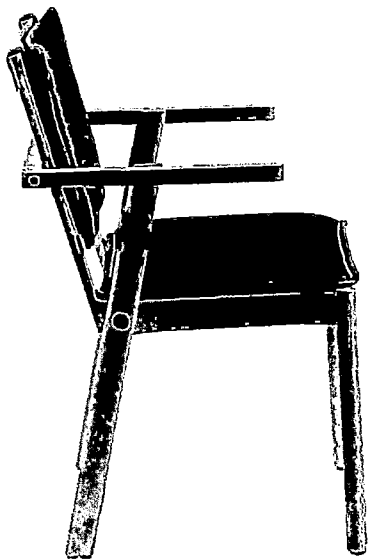
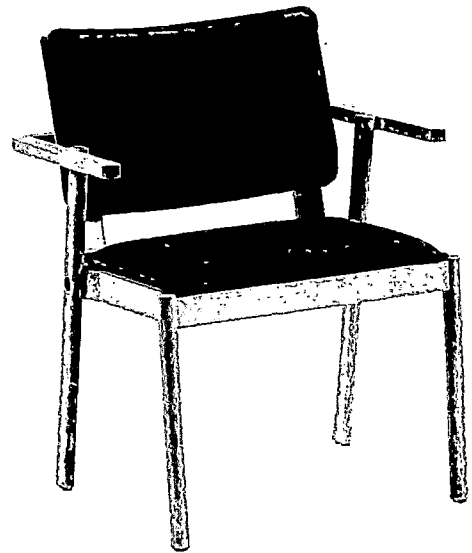
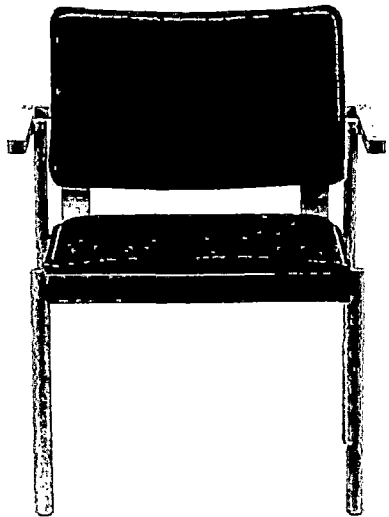
STOCKHOLMS TINGSRÄTT

INKOM: 2019-04-01

MÅLNR: PMT 4664-19

AKTBIL: 7

JACKIE 1132 XL

Bilaga 4
 Produktbilder Karmstol Sundal och Karmstol Sundal XL

https://www.inputinterior.se/wp-content/uploads/2019/02/prislista-ovrigt-sortiment-input-interior-signera.pdf

SIGNERA OF SWEDEN
 OFFENTLIG PRISLISTA 2018

KARMSTOL SUNDAL		Bredd cm	Höjd cm	Diap cm	Sitthöjd cm	Pris
	Tråslåg	57	84	50	46	2.696 kr
	Blåk lack					
	Bets/lång				46	320 kr
	Gummiöv l års					250 kr
	Båker/ryggstöd till kommer					250 kr
	Ryggdyna/ryggstöd till kommer					450 kr
	Ghöljul 2st					300 kr
	Filt tasslar					20 kr
	Typstäng basker och ryggdyna 0.82m /1st stol.					
	Typstäng basker och ryggdyna 1.80m /3st stol.					
KARMSTOL SUNDAL XL		Bredd cm	Höjd cm	Diap cm	Sitthöjd cm	Pris
	Tråslåg	57	84		46	3.010 kr
	Blåk lack					
	Bets/lång				46	320 kr
	Gummiöv l års					315 kr
	Båker/ryggstöd till kommer					160 kr
	Ryggdyna/ryggstöd till kommer					300 kr
	Ghöljul 2st					20 kr
	Filt tasslar					
	Typstäng basker och ryggdyna 0.82m /1st stol.					
	Typstäng basker och ryggdyna 1.20m /2st stol.					

MS TINGSRÄTT

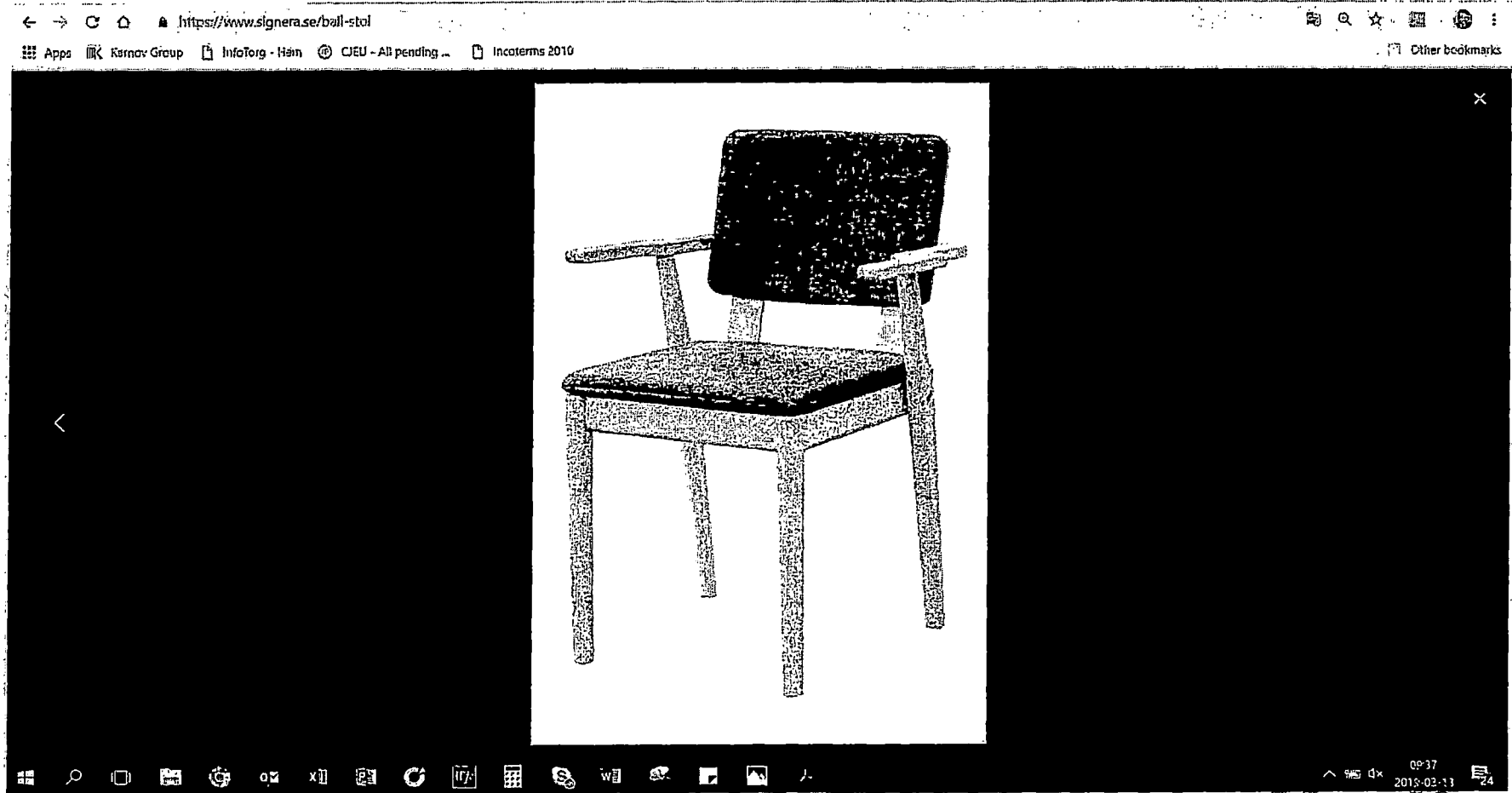
2019-04-01
 MT 4663-19

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
 Registrering och kassan

2019-04-01
 PMT-4663-19
 5

Bilaga 4
Produktbilder Karmstol Sundal och Karmstol Sundal XL

2019-04-01
PMT 466319
DOKHOLMS TINGSRÄTT
listering och kassan.

https://www.inpufinterior.se/wp-content/uploads/2019/02/prislista-ovrigt-sortiment-inpuf-interior-signera.pdf

SIGNERA OF SWEDEN
 OFFENTLIG PRISLISTA 2018

KARMSTOL SUNDAL						
Träslag	Bredd cm	Höjd cm	Diop cm	Sitt höjd cm	Nettopris	Slutpris
Björk lack	57	84	56	46	2.696 kr	3.210 kr
Bety/färg				46	380 kr	
Gummivälsits					260 kr	
Basker/lykostasnad till kommer					290 kr	
Ryggdyna/lykostasnad till kommer					440 kr	
Gjeshjul 2st					300 kr	
Färd tasslar					20 kr	
Färdtassar basker och ryggdyna 0.82m /1st stol.						
Färdtassar basker och ryggdyna 1.20m /2st stol.						

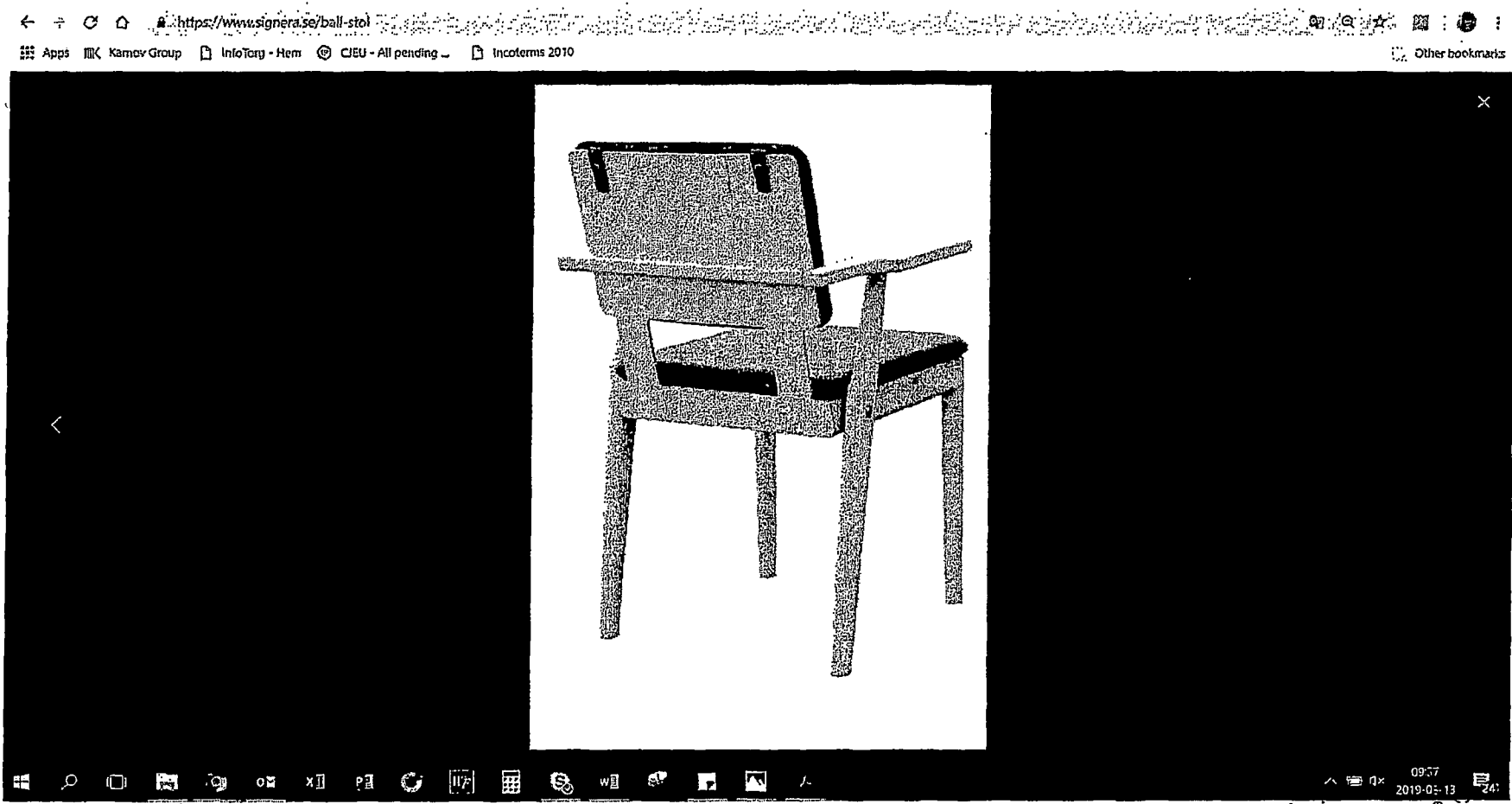
KARMSTOL SUNDAL XL						
Träslag	Bredd cm	Höjd cm	Diop cm	Sitt höjd cm	Nettopris	Slutpris
Björk lack	57	84		46	3.010 kr	3.610 kr
Bety/färg				46	390 kr	
Gummivälsits					320 kr	
Basker/lykostasnad till kommer					315 kr	
Ryggdyna/lykostasnad till kommer					460 kr	
Gjeshjul 2st					300 kr	
Färd tasslar					20 kr	
Färdtassar basker och ryggdyna 0.82m /1st stol.						
Färdtassar basker och ryggdyna 1.20m /2st stol.						

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
 2019-03-28
 MT 4668-19
 57

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
 Registrering och Kassan

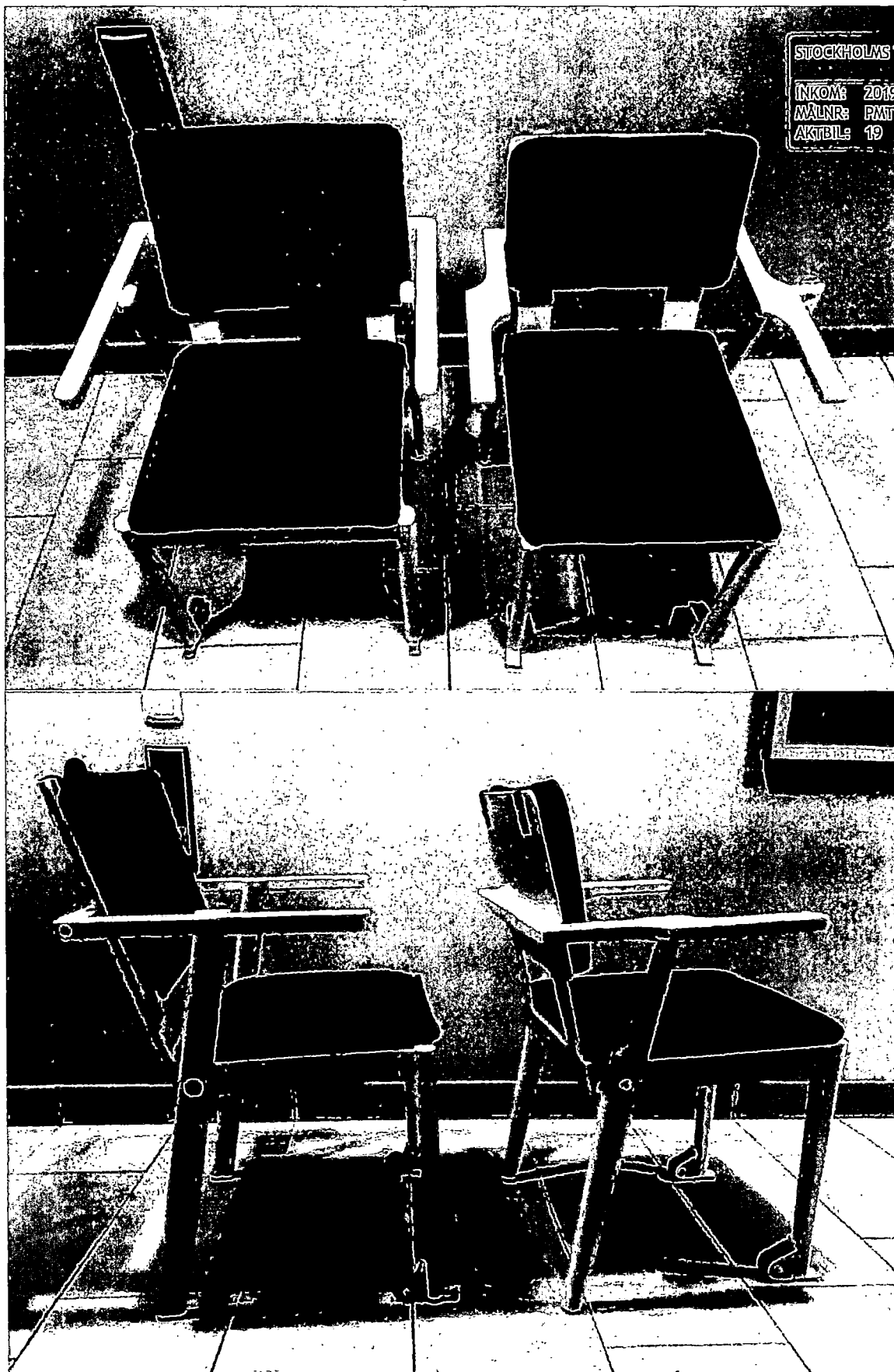
2019-04-01
 PMT-4665-19
 5

Bilaga 4
Produktbilder Karmstol Sundal och Karmstol Sundal XL

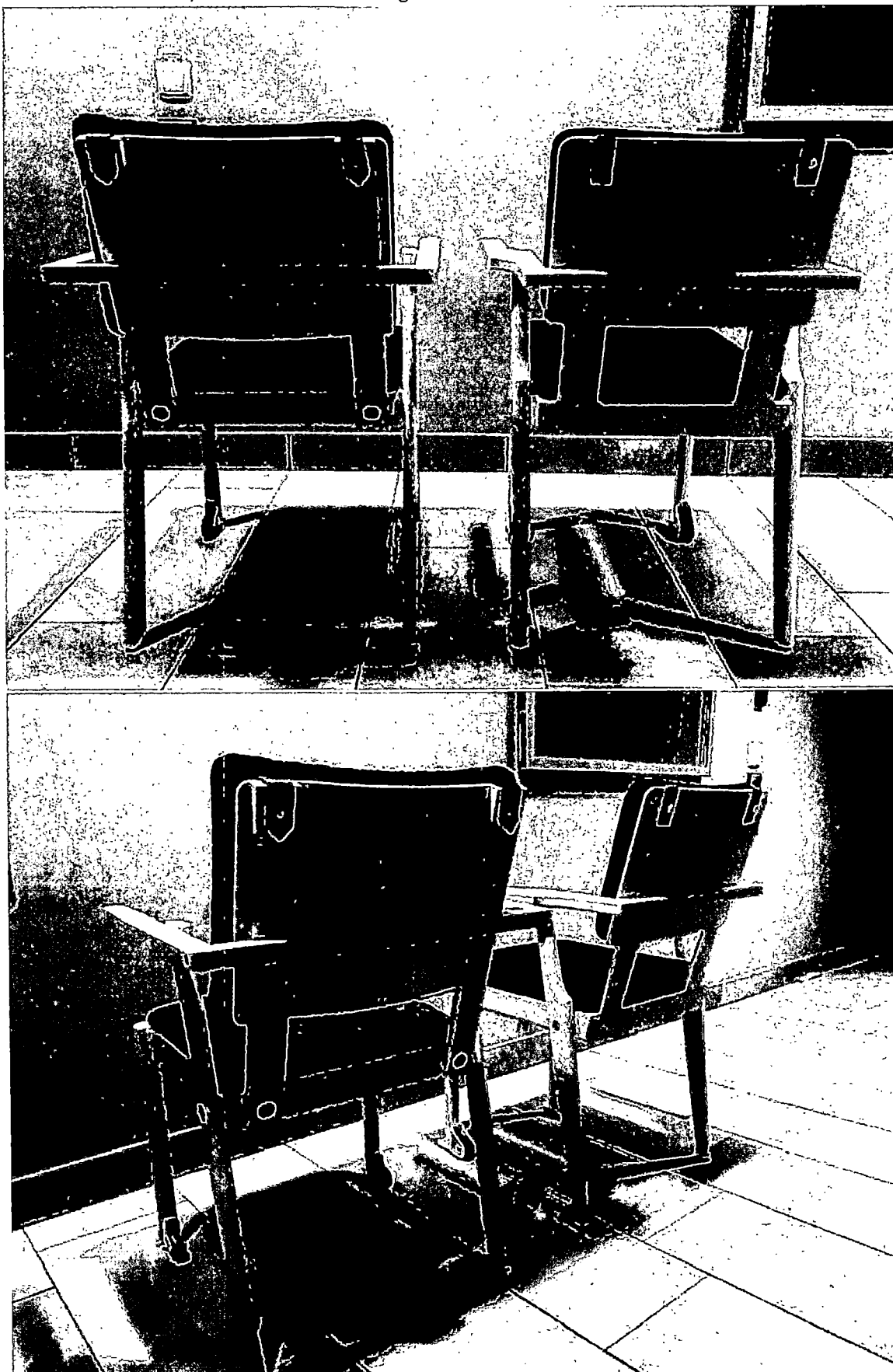

KHOLMS TINGRÄTT
erling och kassan
2019-04-01

Jackie 132 till vänster, Karmstol Sundal till höger.

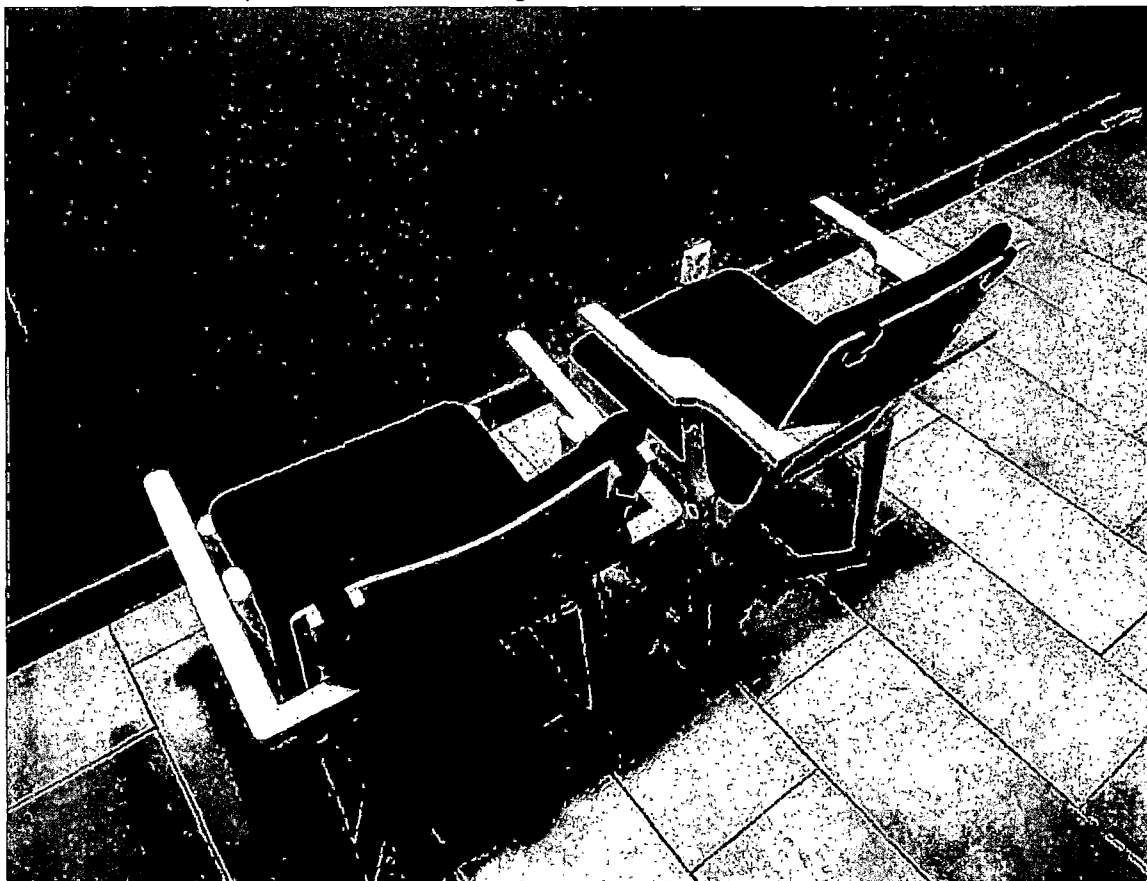

Jackie 132 till vänster, Karmstol Sundal till höger.

Jämförelsebilder – Jackie 132 och Karmstol Sundal (levererad till Trollhättans kommun)

Jackie 132 till vänster, Karmstol Sundal till höger.

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, Patent- och marknadsdomstolen

PMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Patent- och marknadsdomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Patent- och marknadsöverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövnings-tillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Patent- och marknadsdomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Patent- och marknadsdomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Patent- och marknadsöverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Patent- och marknadsöverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Patent- och marknadsöverdomstolen

När överklagandet kommer in till Patent- och marknadsöverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Patent- och marknadsöverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att Patent- och marknadsdomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om Patent- och marknadsdomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med Patent- och marknadsdomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.